

**Цифрові технології банківської сфери: особливості розвитку,
перспективи та загрози**

Болотіна Євгенія

к. філос. н., доцент доцент кафедри економіки та підприємництва Київського інституту бізнесу та технологій, ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6939-3840>

Панасенко Анна

докторка економічних наук, доцент професор кафедри економіки та підприємництва Київського інституту бізнесу та технологій,
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6743-6728>

Пішеніна Тетяна

докторка економічних наук, с. н. с. Київського інституту бізнесу та технологій, ORCID <https://orcid.org/0000-0001-8094-1334>

***Анотація.** У статті аналізується цифровий банкінг, який швидко еволюціонував до таких масштабів, що наявність цифрових фінансових посередників має значення для стабільності економічної системи загалом. Мета статті полягає у дослідженні можливостей, переваг та загроз, які відкривають цифрові технології для сучасного банківського бізнесу з урахування досвіду США. Проаналізовано основні етапи розвитку цифрового банкінгу, які дозволили позначити існуючі зараз на ринку моделі необанків, їх взаємозв'язок між собою та прогнозне охоплення ними споживачів. Автори розглянули теоретичні основи цифрового банкінгу та встановили*

неоднорідність в підходах до трактування та розуміння даного сегмента фінансового сектора. Особливу увагу приділено перспективам цифрових банків, регуляторним ризикам та майбутнім напрямкам розвитку наглядової політики за фінансовими посередниками та їх послугами.

Ключові слова: цифровізація, банківська система, інтернет-банкінг, інновації, регулювання, фінтех.

Прийнято: 19.08.2024 | Опубліковано: 29.08.2024

Digital technologies of the banking field features of development, prospects and threats

Yevhensia Bolotina

PhD, associate professor Associate Professor of the Department of Economics and Entrepreneurship Kyiv Institute of Business and Technologies, ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6939-3840>

Anna Panasenko

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor Professor of the Department of Economics and Entrepreneurship Kyiv Institute of Business and Technologies, ORCID <https://orcid.org/0000-0002-6743-6728>

Tatiana Pishenina

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor Kyiv Institute of Business and Technologies, ORCID <https://orcid.org/0000-0001-8094-1334>

Abstract. *The article analyzes digital banking, which has rapidly evolved to such a scale that the presence of digital financial intermediaries is important for the stability of the economic system in general. The purpose of the article is to study the opportunities, advantages and threats that digital technologies open for modern*

banking business, taking into account the US experience. The main stages of the development of digital banking were analyzed, which made it possible to identify the models of neo-banking currently on the market, their relationship with each other and their projected coverage of consumers. The authors considered the theoretical foundations of digital banking and established heterogeneity in approaches to the interpretation and understanding of this segment of the financial sector. Special attention is paid to the prospects of digital banks, regulatory risks and future directions of development of the supervisory policy for financial intermediaries and their services. Big Data analysis systems are becoming an important tool for banking organizations, which make it possible to identify various trends and patterns hidden in large-scale data volumes. Such systems can be used in the development of various products, personalized services, recognition of fraudulent schemes, making more effective decisions, as well as for analysis and further prediction of audience behavior. Particular attention should be paid to block chain technology. Most of the problems that arise in the banking sector are related to the human factor. New financial instruments, such as virtual assets, threaten the very existence of the fundamental financial model based on credit money issued by the banking system. Modern digital technologies provide many opportunities for the development of financial business, but they also contain many threats and dangers. Digital technologies in finance are a reality, but far from over.

Key words: digitalization, banking system, internet banking, innovation, regulation, fin-tech.

Постановка проблеми. Цифрова трансформація є одним з найбільших викликів в сучасній банківській сфері. Проте, таких кроків не уникнути, оскільки тенденція до впровадження цифрових послуг спостерігається по всьому світу, в різних сферах обслуговування, зокрема, в секторі фінансових послуг.

Сучасні клієнти очікують нового рівня - зростання швидкості обслуговування, ефективності, та зручності. Консервативні підходи в

більшості випадків вже не відповідають запитам більшості клієнтів, тому, щоб залишатись на ринку та утримувати конкурентну здатність, банківські організації вимушені проводити цифровізацію послуг.

Цифрова трансформація банків характеризується кардинальними змінами в різних технологічних процедурах і процесах, що впливають на сфери життя людини. Щодо бізнес структур, цифрова трансформація призводить до загального перегляду стратегій, моделей діяльності, продуктів, маркетингових інструментів та цілей. Як демонструє досвід на міжнародному та національному рівні, новітні цифрові технології швидше сприймаються споживачами та впроваджуються постачальниками послуг саме в банківському та фінансовому секторах, що лідирують за показниками цифрової трансформації в Україні.

На сучасному етапі основним трендом розвитку глобальної економіки є цифровізація, яка є процесом поширення проривних технологій і передових інновацій у всіх сферах та аспектах бізнесу. Цифровізація є результатом трансформаційних ефектів нових технологій загального призначення у сфері інформації та комунікації [1]. Багато країн активно залучаються до процесів глобалізації цифрового економічного простору та сприяють переходу економіки від аналогової до цифрової. До перших галузей, які активно почали впроваджувати цифрові технології, входить банківський сектор, вплив на який новітніх технологій сьогодні дуже складно переоцінити (табл. 1).

Таблиця 1.

Використання цифрових технологій в організаціях світу в 2020 році, за галузями та функціями (%)

Галузь	Сфера применения			
	Людські ресурси	Виробництво	Торговий маркетинг	Розробка продукту/ послуги
Усі галузі	8	12	15	21
Автобудівництво	13	29	10	17
Юридичні послуги	13	9	16	19
Споживчі товари/ роздрібна торгівля	1	19	20	14
Банківські послуги	5	5	21	15
Охорона здоров'я/ фармацевтика	3	12	16	15
Високі технології/ телекомунікації	14	11	26	37

Джерело: сформовано на основі [2].

Цифровізація є загальною характеристикою більшої частини сучасних фінансових інновацій та обумовлена зростанням впливу інформаційно-комунікаційних технологій на процес виробництва та надання фінансових послуг.

Впровадження сучасних фінансових технологій охоплює всі сторони діяльності банку, включаючи як внутрішні інновації, які безпосередньо використовуються в рамках фінансової установи (нові види банківських продуктів, послуг, нові методи роботи), так і зовнішні, спрямовані на вдосконалення або застосування передових технологій в обслуговуванні клієнтів, збільшення інвестування банками коштів із метою завоювання нових сегментів ринку, підвищення конкурентоспроможності серед провайдерів фінансових послуг.

Завдяки цьому сучасний споживач кардинально змінює своє ставлення до фінансових послуг, прагнучи дистанційності, безпеки в управлінні власними фінансами. У цій синергії - майбутнє банківського сектору і це майбутнє нерозривно пов'язане із фінтехом.

Значно вплинули на розвиток цифрових технологій банківськими

установами соціально-економічні події 2019-2024 рр., внаслідок яких 60 % банків закрили або скоротили час роботи своїх філій, 11 % фінансових установ скасували способи відкриття рахунків, 6% банків призупинили обслуговування та обмежили доступ до продуктів для нових клієнтів. Ці обмеження розширили ландшафт використання цифрових технологій в банках (табл. 2).

Таблиця 2.

Сфери використання цифрових технологій банківськими установами
під час пандемії та війни

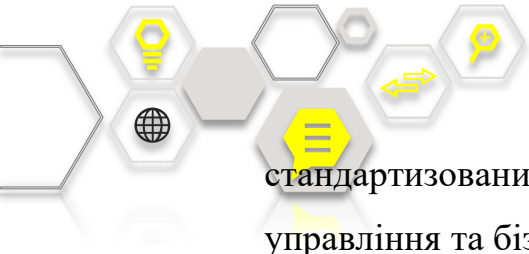
41%	34%	25%
банків збільшили ліміт безконтактних платежів	банків повністю реалізували цифрові процеси та т.п.	бінків запровадили запис на прийом у відділеннях
24%	23%	18%
банкі, які дозволили пожертви громадським організаціям, соціальні акції та т.п.	бінків запровадили цифрові методи ID&V	банків запустили безконтактні методи платежів

Джерело: власна розробка авторів

З урахуванням вищевикладеного, не підлягає сумніву той факт, що конфігурація банківської індустрії в 2030 році буде відрізнятися від тієї, яка існує на сьогоднішній день. Деякі зміни, безсумнівно, матимуть еволюційний характер, водночас низка сегментів чи сфер зникне зовсім, або радикально зміниться.

Однак прогнози завжди пов'язані з невизначеністю, яка виникає внаслідок, як об'єктивних, так і суб'єктивних причин. Наприклад, інтеграція інформаційно-телекомунікаційних технологій із реальними процесами здійснення банківських операцій потребує дотримання глобальних норм, правил та стандартів.

Крім того, не підлягає сумніву той факт, що впровадження цифрових технологій у банківський сектор має супроводжуватися, з одного боку, законодавчим врегулюванням даних процесів, що дозволить їх зробити

стандартизованими та безпечними, а з іншого, пошуком нових моделей управління та бізнесом із використанням цифрових технологій зберігання, обробки та передачі інформації, що призведе до соціально-економічних, інституційних та виробничих перетворень.

Тому очевидно, що можливості, що відкривають цифрові технології в банківській сфері, а також нові ризики та загрози, ініційовані ними, зумовлюють необхідність проведення фундаментальних досліджень, що підтверджує актуальність теми цієї статті, а також є свідченням її теоретичної та практичної значимості.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Безпосередньо тематика впливу digital-технологій на розвиток банківської системи цікавить таких вітчизняних вчених Bhanu Murthy K. V. [1], Megargel A. [5], Bankuoru Egala S. [6], Li Jianping L., Jingyu L., Xiaoqian Z, Yinhong Y., Barbara C. [8], Ginovsky J. [10], Barquin S. [11], Luca E. [14], Reyes-Mercado P. [16].

Аналіз особливостей появи нових гравців - компаній FinTech, небанків та небанківських компаній входить до кола наукових інтересів таких вітчизняних вчених, як Тотська О., Шевчук В. [2], Владика Ю. П. [4], Дрюк А. В. [7] та ін.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. Незважаючи на наявні напрацювання, необхідно зазначити, що низка питань та проблемних моментів реалізації цифрового порядку денного банківськими установами залишаються відкритими: підвищення ефективності цифрової банківської індустрії; особливості контактування зі споживачами і вплив на їхнє фінансове благополуччя; проблема дипфейків;

Автори відзначають, що виникнення на ринку нових, digitalbank-моделей актуалізує комплекс важливих питань для регулюючих органів щодо найбільш ефективних моделей регулювання та нагляду діяльності небанків; комплекс ризиків поглиблення цифровізації банківських процесів; формування цифрової культури; необхідності розробки політики

цифрового розвитку національної банківської системи в контексті цифрового розвитку світової спільноти, що спирається на глобальні банківські процеси та інше. Все це важливі аспекти подальших наукових досліджень авторського колективу цієї статті.

Представлений перелік тенденцій та перспектив розвитку цифрового банкінгу аж ніяк не є вичерпним, беручи до уваги дуже широку та різноманітну сферу надання цифрових банківських послуг. Тому дана проблематика відкриває нові перспективи наукових досліджень.

Мета статті полягає у дослідженні можливостей, переваг та загроз, які відкривають цифрові технології для сучасного банківського бізнесу.

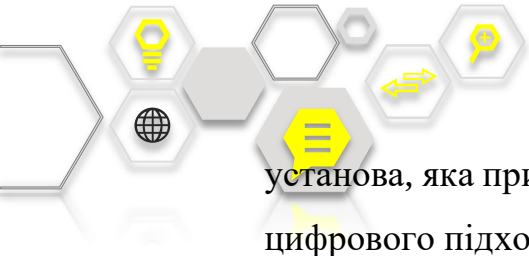
Методологічну основу дослідження становлять фундаментальні положення економічної теорії, теорії банківської справи та фінансів, грошей та кредиту, напрацювання у галузі інноваційного розвитку та цифрових трансформацій.

У процесі дослідження застосовані такі загальнонаукові та спеціальні методи, як: системний та структурний, наукової абстракції, індукції та дедукції, історичний та логічний, систематизації та узагальнення, порівняльний та факторний аналіз.

Інформаційну базу дослідження складають експертні звіти та аналітичні матеріали провідних консалтингових та аудиторських компаній, у тому числі PricewaterhouseCoopers, Deloitte, KPMG, Ernst & Young, а також результати громадських спостережень.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день немає єдиного визначення та узгодженого підходу до трактування поняття цифровий банкінг. Наприклад, науковець Ю. П. Владика визначає цифровий банкінг, як економічну діяльність, яка забезпечує в режимі онлайн доступ до фінансових послуг та реалізацію зростаючих фінансових потреб клієнта без фактичного фізичного доступу до банківської установи шляхом віддаленої ідентифікації [4].

Ряд зарубіжних авторів вважають, що цифровий банк - це фінансова

установа, яка приймає вклади, яка надає свої продукти та послуги в рамках цифрового підходу чи цифрових технологій [5; 6].

Дослідник О.В. Дрюк зазначає, що цифровий банкінг не лише вирішує питання надання фінансових продуктів та послуг через інтернет чи мобільний телефон, він передбачає також досягнення повної узгодженості каналів, з'єднання їх в одній системі, що спричиняє виникнення омніканальності [7].

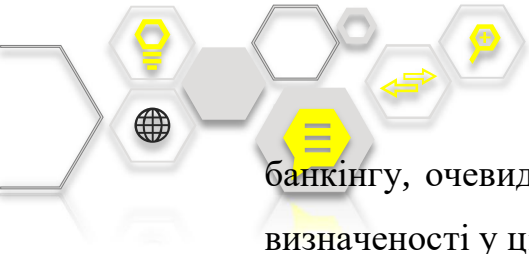
Китайські науковці наголошують на технологічній складовій цифрового банкінгу та визначає його як оцифрування (або переведення в онлайн) усіх традиційних банківських операцій та програмних послуг, які історично були доступні клієнтам лише у відділенні банку [8].

Банк міжнародних розрахунків, штаб-квартира якого знаходиться у Базелі, вважає, що цифрові банки - це депозитні установи, які є учасниками схеми страхування вкладів та надають банківські послуги переважно через електронні канали, а не через фізичні відділення. У той час, як вони беруть участь у трансформації ризиків, як традиційні банки, цифрові банки мають бізнес-модель, що базується на технологіях, і надають свої послуги віддалено з обмеженою або відсутньою інфраструктурою філій [9].

Міжнародна асоціація, що об'єднує експертів і банкірів по всьому світу «Банківська біржа» у 2015 році у своєму щорічному комюніке позначила, що цифровий банкінг - це впровадження нових технологій, що розвиваються, в організації, які надають фінансові послуги, у поєднанні з відповідними змінами у внутрішніх та зовнішніх. корпоративних відносин і відносин з персоналом, щоб надавати більш досконалі послуги та покращити досвід клієнтів [10].

— McKinsey&Company запропонувала альтернативну точку зору з приводу цифрових технологій, які стають не тільки додатковою функцією, а ще інтегрованим мобільним досвідом, в якому клієнти використовують свої смартфони або планшети для виконання багатьох дій [11];

— враховуючи відносну незрілість бізнес-моделі цифрового

банкінгу, очевидно, що нині немає ні термінологічної, ні методологічної визначеності у цій площині. Відповідно сформуванню остаточне, всеосяжне і точне визначення цифрового банкінгу на сьогоднішній день неможливо. Тому розглядаючи сутність досліджуваної дефініції на тимчасовому горизонті та через призму різних елементів банківської справи необхідно брати до уваги такі ключові моменти:

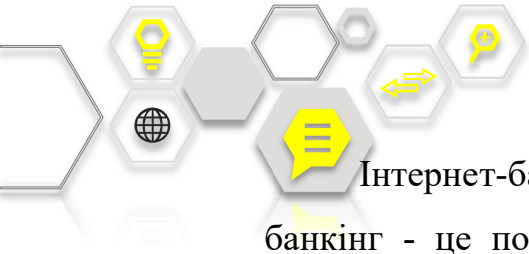
- категорії, які дозволяють трактувати та охарактеризувати цифровий банкінг повинні враховувати основні елементи бізнес-моделі банку, до яких належать основна ціннісна пропозиція, фактори доходу, цільові сегменти клієнтів тощо;

- цифровий банківський простір швидко розвивається, відповідно ключові специфікації та особливості можуть кардинальним чином змінитися і не відображати змістовний зміст категорії цифровий банк.

Таким чином, з урахуванням вищевикладеного, на сьогоднішній день, доцільно дати найбільш загальне визначення цифрового банкінгу, який є новою парадигмою розвитку банківських послуг та доставки продуктів через електронні канали, такі як банкомати, телефон, Інтернет, мобільний телефон.

Враховуючи актуальні тенденції розвитку цифровізації, а також ключові напрацювання Індустрії 4.0 можна виділити основні елементи диджитал банкінгу.

Мобільний банкінг - це процес здійснення фінансових транзакцій на мобільному пристрої. Мобільний банкінг у сьогоднішню цифрову епоху набув широкого поширення та популярності завдяки тому, що багато фінансових установ пропонують своїм клієнтам різноманітні програми. Крім того, необхідно акцентувати увагу на тому, що пандемія COVID-19 змінила більшу частину повсякденного життя людей, що робить мобільний банкінг ще вигіднішим у період карантинних обмежень, а також привабливим для людей, які вважають за краще не відвідувати фізичні відділення банків.

Інтернет-банкінг, також відомий як онлайн-банкінг, електронний банкінг - це послуга, що пропонується банками та дозволяє клієнтам отримувати банківські продукти та послуги через Інтернет. За допомогою інтернет-банкінгу клієнти можуть отримати доступ до основних послуг без особистого відвідування банку.

Більшість банків у цей час взяли на озброєння багатоканальний підхід у процесі розробки своїх цифрових стратегій. Фінансові установи усвідомили легкість, новаторство, простоту та доступність платформ, які надають компанії FinTech. Омніканальність - це яскрава риса сучасного банкінгу та її сенс полягає в тому, щоб зробити цей набір послуг доступним для клієнтів по всіх цифрових та офлайн-каналах. В цілому, завершуючи огляд теоретичних основ цифрового банкінгу, доцільно в узагальненому вигляді формалізувати порівняння традиційної моделі ведення банківського бізнесу та цифрової моделі (табл. 3).

Таблиця 3.

Порівняння традиційної та цифрової моделі банківського бізнесу

Традиційна банківська модель	Модель цифрового банкінгу
Відділення банку є центром банківського досвіду	Клієнт є центром банківського досвіду
Усі взаємодії з клієнтами ґрунтуються на досвіді роботи у відділенні	Клієнти самі вибирають спосіб взаємодії з банком. Деякі можуть ніколи не увійти до філії
Визначення клієнта обмежується площею філії	Визначення клієнта не обмежується відбитком філії
Цифрова доставка надходить до системи відділень	Цифрова доставка є центральною частиною пропозицій продуктів і послуг
Дублюючі продукти та послуги, що пропонуються різними каналами	Пропозиції продуктів і послуг адаптовані до вподобань клієнта щодо доставки
Непослідовний досвід клієнтів у різних каналах	Канали не державні, що забезпечують постійний досвід клієнтів

Джерело: власна розробка авторів

Активне впровадження інформаційних технологій та активне використання мережі Інтернет (станом на січень 2021 р. у всьому світі

налічувалося 4,66 мільярда активних користувачів Інтернету, що становить 59,5 % від усього населення світу, у 2017 р. користувачів було 3,9 млрд. осіб), а у 2018 р. - 4,209 млрд. чол. [12]) сприяє цифровізації світового фінансового середовища, що сприяє не тільки новому витку її розвитку, а й тягне за собою активне залучення світових фінансів до віртуального простору.

В Таблиці 4 представлено періодизацію розвитку цифрового банкінгу.

Таблиця 4.

Основні етапи розвитку цифрового банкінгу

Ознаки/ Етап	1866-1967 рр.(1)	1967-2008 рр. (2)	2008-сучасність (3)
Географія	Глобальний розвиток	Глобальний розвиток	Подальший розвиток
Ключові елементи	Інфраструктура/ Компютеризація	Традиційний/ Інтернет	Мобільний/ стартапи/нові абоненти
Походження	Зв'язки	Цифровізація	Фінансова криза 2008р./ смартфон

Джерело: власна розробка авторів

Описані вище ключові етапи розвитку та еволюції цифрового банкінгу призвели до виникнення нових моделей цифрового банкінгу:

1. Повністю цифровий роздрібний банк. Велике та зростаюче число банків, що працюють в рамках даної моделі, пропонують мобільні гаманці, передплачені або дебетові картки, інші платіжні послуги, а також прості кредитні продукти.

2. Marketplace Bank. Ця модель передбачає об'єднання банків із широким спектром небанківських фінтех-компаній, постачальниками послуг електронної комерції. Завдяки цьому Marketplace Bank формує «супер-пропозицію» для клієнтів, щоб підвищити споживчу цінність, прихильність та збільшити потік доходів.

3. BaaS-model: банк як послуга - це об'єднання цифрових провайдерів

фінансових продуктів та послуг з банками для полегшення першим процедурам входження на ринок, а другим участі у конкурентній боротьбі.

Необхідно зазначити, що нові бізнес-моделі в банківській сфері не існують ізольовано, вони формують необанк. Взаємозв'язок між моделями цифрового банкінгу може бути представлений моделлю взаємодії необанків у цифровому просторі: між Marketplace банками, цифровими роздрібними банками та BaaS (іноваційна B2B-послуга орендування банками своєї інфраструктури).

Згідно з експертними прогнозами обсяг ринку, на якому будуть присутні необанки в 2028 році порівняно з 2020 роком збільшиться приблизно в 21 раз (рис. 1).

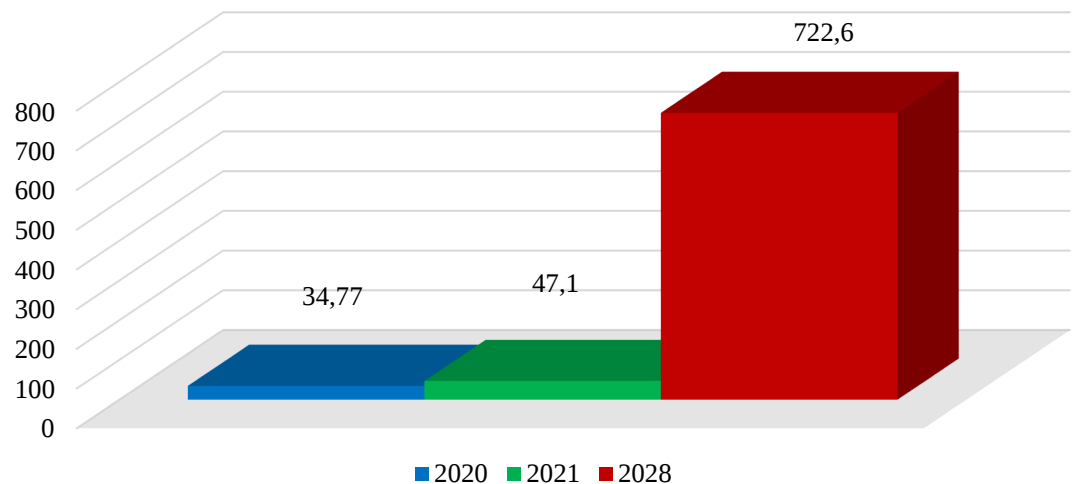

Рис. 1. Обсяг ринку необанків у світі (млрд. дол.).

Джерело: сформовано на основі [13].

Перспективність диджитал-банкінгу означена впливом пандемії COVID-19 та війною України з РФ, що змушують саму структуру банківської екосистеми перебудуватися навколо цифрового досвіду.

Загалом можна виділити два ключові стовпи, які складають основу цифрового банкінгу - це дані та технології. Передбачається, що успішні банки до 2030 року освоюватимуть досвід клієнтів, заснований на використанні даних, отриманих різними каналами, спираючись на

штучний інтелект та автоматизацію.

Сьогодні можна спостерігати розвиток технології, які найбільше впливатимуть на індустрію фінансових послуг протягом наступних 10-15 років: Штучний інтелект, Блокчейн, Біометрика, 5G, Хмарні обчислення, Інтернет речей, AR/VR та квантові обчислення, що перетворюють природу послуг і якість їх споживання.

У таблиці 5 описані ключові технологічні досягнення та можливості, які до 2030 року матимуть найбільший потенційний вплив на відносини між банком та клієнтом.

Таблиця 5.

Передові технології та їх вплив на банківський бізнес

Технології	Банківські можливості
Artificial Intelligence (AI) & Machine Learning (ML)	Штучний інтелект та ML автоматизують завдання, які наразі вимагають людського інтелекту, що призведе до трансформації обслуговування клієнтів, аналізу величезної кількості даних, створених IoT, і підвищення безпеки
Distributed Ledger Technology (DLT) /Blockchain	DLT децентралізує керування даними про транзакції клієнтів, забезпечуючи більш відкриту платформу; в той час як блокчейн гарантує, що історичні транзакції ніколи не можна буде змінити, забезпечуючи прозорість для всіх компаній, які обслуговують клієнтів.
Biometrics	Паролі та PIN-коди перестануть існувати, їх замінять біометричні дані, як-от розпізнавання обличчя та голосу, що забезпечить постійну перевірку ідентифікації користувача в режимі реального часу та вдосконалене профілювання поведінки.
5G	Надшвидкий мобільний Інтернет матиме потенціал для завантаження понад 1 гігабайт на секунду, значно покращуючи роботу користувача та надання послуг в режимі реального часу
Cloud computing	Хмарні обчислення знімуть апаратне навантаження на зберігання та обробку даних, дозволяючи банку надавати повсякденним споживачам величезні можливості обробки даних, доступні з будь-якого пристрою з підтримкою Інтернету.
Internet of Things (IoT)	Повсякденні об'єкти отримують можливість під'єднуватися до Інтернету та створювати дані, що значно перевищує сучасні розумні колонки та переносні пристрої, що дозволить персоналізувати продукти та послуги та звільнити всі аспекти життя споживачів.
Augmented Reality (AR)/Virtual	Дозволить банкам відображати багату інформацію в реальному світі, щоб допомогти клієнтам приймати рішення ефективніше, і стане більш доступним для тих, хто не може відвідати

Reality (VR)	відділення.
Quantum Computing	Забезпечить обробку величезних обсягів даних, доступних через IoT, а також допоможе штучному інтелекту та машинному обігу швидше навчатися для автоматизації ручних завдань.

Джерело: сформовано на основі [14].

З урахуванням вищевикладеного, можна виділити такі особливості цифрового банкінгу:

- ☐ цифровий банкінг дозволяє споживачам виконувати банківські функції, не виходячи із дому;
- ☐ завдяки запропонованій зручності, цифровий банкінг дозволяє клієнтам користуватися фінансовими продуктами та послугами цілодобово, з доступом з будь-якої точки світу, де є підключення до Інтернету;
- ☐ цифрові банківські послуги стали безпаперовими, з розвитком нових технологій користувач може увійти в обліковий запис у будь-який момент для відстеження записів та рухів за рахунками;
- ☐ цифровий банкінг дозволяє налаштувати автоматичні платежі за звичайними рахунками, наприклад, за комунальні послуги;
- ☐ канали оплати стали добре інтегрованими з порталами онлайн-покупок, інтернет-магазинами та іншими цифровими платформами;
- ☐ розповсюдження цифрових банківських послуг в віддалені райони, що дозволяє забезпечувати цілісний розвиток;
- ☐ перекази коштів за допомогою цифрового банкінгу знижують ризик використання підробленої валюти;
- ☐ за допомогою цифрових банківських послуг користувач може швидко заблокувати свої рахунки;
- ☐ сприяючи розвитку безготівкового суспільства, цифровий банкінг обмежує обіг грошей, отриманих злочинним шляхом, оскільки уповноважені органи можуть відстежувати рух коштів.

Слід підкреслити, що перспективою розвитку банківської сфери є збільшення кількості користувачів цифровими банківськими послугами (рис. 2). Наприклад, в США ежегодный прирост будет составлять не менее 2%.

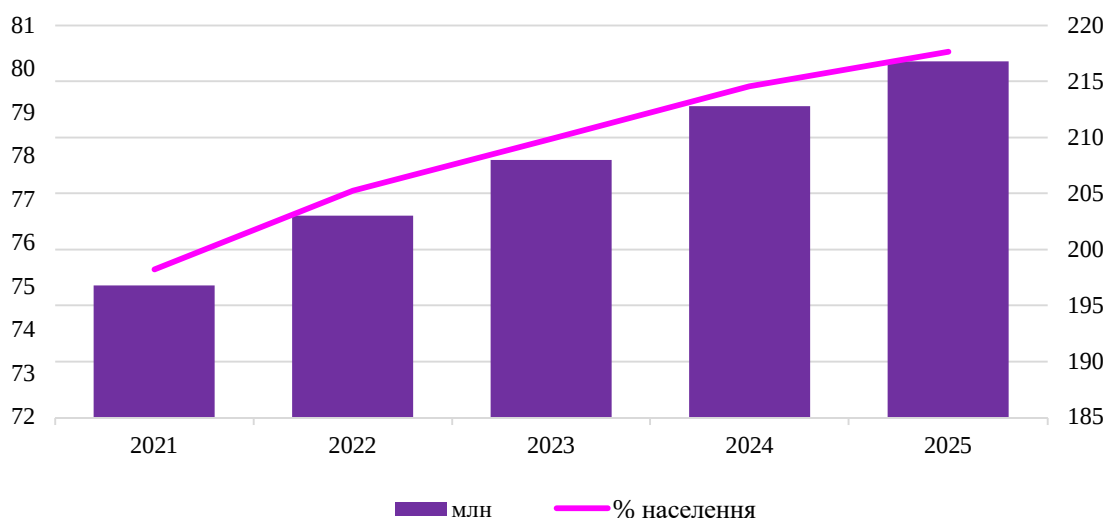

Рис. 2. Користувачи цифрових послуг банків США

Джерело: сформовано на основі [15].

Також серед перспективних напрямів розвитку цифрового банкінгу у найближчій перспективі слід виділити розширення співпраці з фінтех-компаніями. Одним із найвигідніших напрямків є впровадження технологій, завдяки яким надаються короткострокові споживчі кредити в точках продажу (PoS). PoS-фінансування має величезний ринковий потенціал, який в даний час оцінюється в 391 мільярдів доларів США, і набирає все більшої популярності серед онлайн-покупців [16]. Цей напрямок є частиною глобальної перетворень, пов'язаних із поступовим освоєнням банками незабезпеченого споживчого кредитування через цифрові канали.

Формування технології розподілених бухгалтерських книг або блокчейна дозволила банкам поглянути на ці обов'язкові процедури з нової точки зору та досягти значних покращень.

Висновки і подальші перспективи. Хоча цифровий банкінг став частиною повсякденного життя багатьох людей, ця бізнес-модель є

відносно новою, що створює велику кількість невизначеностей в кожній сфері її застосування. Динамічність цифрової бізнес-моделі породжує низку теоретичних труднощів, пов'язаних з її формалізацією, необхідністю виділення принципів функціонування, характерних особливостей, порівняльного аналізу.

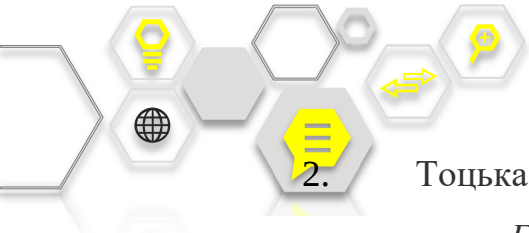
Сучасні тенденції в банківській сфері практично показують, що банки створюють екосистему, в якій співпраця з компаніями фінтех стає нормою обслуговування більш широкої клієнтської бази. Однак ця комбінація можливостей та ініціатив породжує цілий комплекс проблем, пов'язаних з належним регулюванням та здійсненням нагляду за цифровими банками, нефінансовими компаніями, іншими провайдерами фінансових послуг, які надають послуги та продають продукти у функціональних площинах.

Перед регулюючими органами стоять завдання: знайти правильний баланс використання фінтеху, їх належного регулювання та захисту прав споживачів фінансових послуг. Цифрові технології значно підвищують планку надання послуг, що змушує банки застосовувати різні прийоми і методи для створення більш цінного споживчого досвіду у всіх точках контакту з клієнтом на всіх етапах його життєвого циклу. Інновації в галузі технологій, передові цифрові рішення продовжуватимуть трансформувати банківську систему, тому перспективи подальших наукових пошуків лежать у порівняльному аналізі ефективних моделей банківського бізнесу.

Значний інтерес сьогодення представляє аналіз контурів екосистеми фінансових технологій, її потенційних учасників та особливостей правового забезпечення.

Список використаних джерел

1. Bhanu Murthy K. V. Digital economy in a global perspective: is there a digital divide? *Transnational corporations review*. 2021. Volume 13, № 1. P. 1-15.

2. Тоцька О., Шевчк В. Фінтех-ринок в Україні: аналіз і прогнозування. *Економіка і регіон*. 2023. №3(90). С. 90-96. URL: [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.3\(90\).3033](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.3(90).3033)
3. Digital transformation. URL: <https://www.statista.com/study/74997/dossier-digital-transformation/>
4. Владика Ю. П. Роль сучасних digital-технологій у функціонуванні банківської системи. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-21>
5. Megargel A. Digital Banking Accelerator: A Service-Oriented Architecture Starter Kit for Banks. *IEEE software*. 2021. Volume 38, № 3. P 106-112.
6. Bankuoru Egala S. To leave or retain? Interplay between quality digital banking services and customer satisfaction. *International journal of bank marketing*. 2021. Volume 39: Number 7. P. 1420-1445.
7. Дрюк А. В. Сутність, складові та перспективи розвитку цифрового банкінгу. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197267285.pdf>
8. Li Jianping L., Jingyu L., Xiaoqian Z, Yinhong Y., Barbara C. Risk spillovers between FinTech and traditional financial institutions: Evidence from the U.S. *International review of financial analysis*. 2020. Volume 71.
9. Regulating fintech financing: digital banks and fintech platforms URL: <https://www.bis.org/fsi/publ/insights27.pdf>
10. Ginovsky J. «What really is digital banking?». *Banking Exchange*. January 2015.
11. Barquin S. Building a digital-banking business. McKinsey&Company. 2016.
12. Worldwide digital population as of January 2021 URL: <https://www.statista.com/statistics/617136/digital-population-worldwide/>
13. Digital challenger banks URL: <https://www.statista.com/study/90254/digital-challenger-banks/>
14. Luca E. Bank–fintech partnerships, outsourcing arrangements and the

case for a mentorship regime. *Capital markets law journal*. 2020. Volume 15, № 4. P. 374-397.

15. Digital Banking Users, US URL:
<https://www.emarketer.com/forecasts/584b26021403070290f93a1f/5851918a0626310a2c1869ce>

16. Reyes-Mercado P. Fintech strategy: linking entrepreneurship, finance, and technology. Basingstoke: Palgrave Macmillan. 2021. 365 p.